

tindra

TINDRA

*Moder
Norge*

Med *Moder Norge* vil me gi deg folkemusikk frå Rogaland på vår måte. På Folkemusikkarkivet for Rogaland har Ruth Anne Moen i årevis samla inn, skrive ned og formidla slåttar og songar. Me er ho og hennar kjelder stor takk skuldig, for til denne plata har me boltra oss i arkivet sine samlingar.

No tek me over stafettpinnen og vil vera med å gi den gamle musikken nytt liv i ei ny tid. Kjærleiken, skjemten, uskulda, inderlegheita, sviket, lengten, hovmodet, slitet, rettferda – det er tema som engasjerer oss i dag som dei gjorde før.

Tekstane har mange fasettar. Ved første gjennomlytting kan nokre verka banale og andre uforståelege, men ved å gå inn i tekstane finn ein gjerne eit poetisk språk rikt på bilete, og mellom linjene kan ein lesa samfunnshistorie. Songane og slåttane me har valt å bruka, har me valt fordi det er noko ved dei som verkeleg har fascinert oss. Det kan vera historia, melodien, ornamentikken, tonaliteten, språket i seg sjølv, måten kjelda brukar stemma eller instrumentet sitt på. Dei fleste melodiane og tekstane på cd-en er utan opphavsmenn, men både personane som ein gong må ha laga melodien eller teksten og kjeldene våre som har ført musikken vidare og utvikla han, har utan tvil vore store kunstnarar. Me er takksame for at me også har fått høve til å gjera denne musikken til vår.

Åsbild, Irene og Jorun Marie

On the album *Moder Norge*, we wish to present folk music from Rogaland played our way. For many years, Ruth Anne Moen has collected, transcribed, and transmitted tunes and songs for the folk music archive in Rogaland. We owe her and her sources a debt of gratitude, as we've greatly enjoyed exploring the archive's collections in the development of this album.

Now the torch has been passed down to us, and we hope to take part in giving this old music new life in a new era. Love, humour, innocence, sincerity, betrayal, longing, pride, toil, justice – these are themes which are as engaging to us today as they have been in the past.

The lyrics have many facets. On the first listen through, some can seem banal and others

unintelligible, but upon examining the lyrics one readily finds a poetic language rich in imagery, and between the lines one can read social history. We have chosen these particular songs and tunes because there's something about them that has truly fascinated us. It can be the story, the melody, the ornamentation, the tonality, the language in itself, or the way the source musician uses their voice or their instrument. The original composers of most of the melodies and lyrics on the CD are unknown, but both the people who composed the melodies or lyrics and our sources who have refined and transmitted the music have undoubtedly been great artists. We are also grateful that we've had the opportunity to make this music our own.

Åsbild, Irene and Jorun Marie

Ro ro Håskjer

TRAD. BJERKREIM ETTER JØRGEN SKJÆVELAND (F. 1906).

A children's song about a poor old woman who sits out on a rocky island with her teeth chattering.

Ro, ro Håskjer.

Det sat ei kjering og fraus der.

Dei sa hu sko opp å dansa,

hu sa hu kunne 'kje dansa.

Trø i ring og trø i kring,

men må 'kje trø på mor sin kjukling.

Me ska reisa te by'n

ME SKA REISA TE BY'N: TRAD. SULDAL ETTER SIGURD SANDVIK.

DET GJERE MEG SÅ VONDT, DI KADLAR MEG BUSEN: HALLING. TRAD. SULDAL ETTER LARS BERGE (F. 1907).

Rein, skjær kvardagslukka.

A lively song about nothing! A group of friends travels to the city, buys some delicious cakes and meets some acquaintances before splashing merrily and contentedly home again.

*Me ska reisa te by'n i måro,
kjøpa sukker og kringla, me.
Så reiser me te Fonningsland
te 'na gamla besta.
Moste her, og saskjabadn der,
Jone, Tomas og Ånen og Lars.
Og så slaska me tebars,
te Ulladalen igjen, me!*

Reiar

TRAD. BJERKREIM ETTER IVAR FUGLESTAD (F. 1896).

Denne visa skildrar ein klassisk alfahann, ei rolle som mange utøver den dag i dag.

Reiar is boastful and drunk when he courts the girl he has set out to win, but she gives him a clear indication of how clumsy his courting is. Reiar becomes furious and strikes the table so hard that the walls crack and the roof caves in...

*Han Reiar han sat bortmed bordet og åt,
på jento han såg.
Hu ba rosete sokka og raudmåla sko,
då va Reiar i godlag og smolka og lo.*

*Og høyr du mi jenta kâ eg spørre deg;
Vil du bava meg?
Eg alltid har vore så lystig ein kar,
med pengar i bankjen og fin-fine gard.*

*Å Reiar, å Reiar, du e nå så staut,
men frir som eit nau!
Du skulle først spørja om eg ville deg ha,
om eg kunne deg lika, og svara deg ja.*

*Han Reiar va drokkjen og lite forstod,
i bordet han slo.
Han slo så i bordet at folkje dei gret,
så veggjene rivna – og loftet datt ned.*

Hu Maja

TRAD. STRAND ETTER SIGURD BARKVE (F. 1915).

Visa om kostbare og sjølvstendige Maja endar opprinneleg med at ho sit sorgtung og åleine att ved vogga, då barnefaren viste seg å vera ein falsk friar. Men me meiner at Maja greier seg godt utan mannfolk og gir ho siste ord i saka: La det skrapet gå!!

Maja is picky about men, but one day a fine lieutenant manages to sweep her off her feet. The lieutenant runs off and Maja is left by the cradle. But we believe that Maja got along fine without men and give her the last word in the matter: Let it go!!

*Hu Maja hu hadde nå friarar nok,
hu va ung, hu va ven, hu va rik.
Å gutaån gjekk då 'na flokk itte flokk,
men for adle så hjelpte det likt.
Men hu Maja hu tenkte: La det skrabè' gå,
la det skrabè' gå, la det skrabè' gå!
Slekt fantapakk det tenkjer eg 'kje på,
tenkjer eg 'kje på å få.*

*Han Storegards-Ola tok motet te seg,
og han fridde te Maja og sa:
Inga stautare jenta i bygdo me har,
vil du meg te festemann ha?
Men hu Maja hu lo og sa ba-ha-ha,
ha-ha-ha, ha-ha-ha!
Slek ein longstengte festemann vil eg 'kje ba,
ba-ha-ha-ha-ha-ha-ha!*

*Så kom der ein løytnant med blank uniform,
og han tok henne Maja med storm.
Han fridde te Maja så frank og så fri,
og hu Maja sa sjung falleri!
Men nå syngte Maja bussalullala,
bussalullala, bussalullala.
Herre Gud om han Ola meg nå ville ha,
bussa-lulla-lulla-la.*

Li li låte

LI LI LÅTE: TRAD. STAVANGER ETTER OLE J. OFTEDAL (F. 1892) (MELODIEN ORIGINALT I MOLL).
LETTA LOVA LINA: TRAD. RYFYLKE ETTER NEDTEIKNING AV OLAV SANDE (F. 1850).

Seint om kvelden kjem gjetarborna heim, tidleg om morgonen reiser dei.
La sola få skina i liene der dei gjeter.

The little shepherd children work from morning to night and weep from
exhaustion. We wish them the best with a sun prayer.

*Li li låte,
gjetlabådñå gråte.
Seint om kvelden koma dei heim,
tidleg om morgonen reisa dei.
Når soli skine på Saualifedle, så molka dei.*

*Letta lova lina,
la solå få skina
både her og heima,
øve topp, øve tre
øve rot, øve re,
øve adle gjetlabådñå så i liadn gjeta.*

En sjømann god

MEL: TRAD. SULDAL ETTER ANDREAS VANVIK.

TEKST: TRAD. SULDAL ETTER ANDREAS VANVIK (1. VERS) OG ASLAK BRUSTVEIT / TINDRA.

After months at sea, a sailor comes home to be met by a despicable sight: his sweetheart has let down her long hair and is singing a love song – to another man!

*En visa jeg nu sjunga vil, alt om en sjømann god,
som ut på sjøen seilede for at vøve liv og blod.*

*En stakkels sjømann lider nød
når han ut på sjøen får,
for han lengtar til en venn så søt,
så vennlig mot han var.*

*Falle-ralle-ralle-ra, falle-ralle-ralle-ra,
falle-ralle-ralle-ra, – hurra!
En sjømann utpå bøljan blå, sitt hjerte ofre må.*

*Den stakkels sjømann seiler hjem, han iler til sin brud.
Men når han kom til buset frem, han fikk et herteskudd.*

*Den venn som han seg festet i vår,
hun satt på en andens fang.
Hun hadde utslått alt sitt hår og sang en elskovssang.*

*Forbannet er en sjømanns liv og alt hans hårde strev.
Forbannet mest den fælseke vev, som først en andens blev.*

Annemor mi jenta

HO LITO MORO: TRAD. SULDAL ETTER NEDTEIKNING AV OLAV SANDE (F. 1850).

STØLSVISO: TRAD. SULDAL ETTER EIRIK BRÅTVEIT (F. 1914) OG INGER BRÅTVEIT (F. 1978).

MOR, MOR, BADNE GRÅTA: TRAD. SULDAL ETTER BIRGITTE JOHNSEN (F. HOLEN, 1868) OG HANS RISA JOHNSEN (F. 1912). (UTDRAG)

ANNEMOR MI JENTA: TRAD. STRAND ETTER PEDER FØRLAND (F. 1874).

Ei segn fortel om to tenestefolk som får ei dotter saman som dei må halde skjult for arbeidsgjevarane sine. Vesle Annemor vert gøymd i heia, og foreldra syng i kvarandre og byter på å passa barnet.

Two servants have a baby girl together, and they must keep her concealed from their employers. Little Annemor is hidden on the heath, and her parents sing to each other in code and take turns looking after her.

*Ho lito moro,
lito moro,
bo ligge onde lindarroto,
ja lindarroto og venta.*

*Eg sit her så einsleg og sturar,
og lyer i nåtti så lång;
Han hjem vel ein gong til si jenta,
og stiller bennar gråt med sin song.*

Mor, mor badne gråta.

*Annemor mi, Annemor mi jenta
ligge onde Liarås og venta.
Der sede jomfruedn
og syr på gullbuedn,
og der sede sveinadn
og smia på gullteinadn,
og der står bokkjen bo'en
me lauroblad i mo'en,
og der danse litla geidå på tua.*

*Når soli bak fjellinden blenkjer
og spreier sitt gull som ein straum,
då lengtande på deg eg tenkjer;
Du leikar kvar nått i min draum.*

Far, far badne gråta.

Little blå bukkjen

MEL: TRAD. BJERKREIM ETTER SERINA MALMEI (F. ESPELAND, 1898).

TEKST: TRAD. BJERKREIM ETTER SERINA MALMEI. 4. VERS AV TINDRA.

Det er mange måtar å spe på matfatet. Tjuvslakting er ein av dei, og fenomenet er ofte humoristisk skildra i folkevisene, gjerne med udugelege jegerar. Songen om denne vesle, truskuldige bukken har ein sørgelegare tone.

The little blue billy goat is nibbling in the grass on a pretty shoreline when two thieves arrive. With grain and salt they lure the poor billy goat into their boat. Have you seen the little blue billy goat?

*Little blå bukkjen han leika på strand,
faren og sonen dei rodde i land.
Så leidde dei bukkjen i båden sin, kille bukkjen min.*

*Eg ska gje deg ei tynna kådn,
den ska du ha for dine bådn.
Så leidde dei bukkjen i båden sin, kille bukkjen min.*

*Eg ska gje deg ei tynna salt,
så veid eg godt at du er betalt.
Så leidde dei bukkjen i båden sin, kille bukkjen min.*

*Little blå bukkjen i båden han gjekk,
tenkte på kådnet og saltet han fekk.
Så leidde dei bukkjen i båden sin, kille bukkjen min.*

Katten daua

KATTEN SITE PÅ GRUVESTEIN: TRAD. RYFYLKE ETTER NEDTEIKNING AV OLAV SANDE (F. 1850).
KATTEPOLS AV TINDRA.

Send bod kringom alle haugar, katten er daud og no blir det gravøl!

When the cat dies, the farm folk must do their utmost to hold a proper funeral. The carpenter comes from far away to make a coffin, the minister's wife must help in the ceremony, and people near and far are called in to the great wake. An ironic look at Norwegian funeral rites.

*Katten site på gruvestein.
Han hev så usøl møe.
Han hev så vondt i sitt rompebein,
eg trur det verte hans døe.
No er katten daue.
No er katten daue.
Skikka bod, skikka bod te snikkaren på Lista.
Lat han koma, lat han koma og gjera katten ei kista.*

*Katten site på gruvestein.
Han hev så usøl møe.
Han hev så vondt i sitt rompebein,
eg trur det verte hans døe.
No er katten daue.
No er katten daue.
Skikka bod, skikka bod te prestakåno på Lista.
Lat 'na koma, lat 'na koma og leggja katten i kista.*

*Katten site på gruvestein.
Han hev så usøl møe.
Han hev så vondt i sitt rompebein,
eg trur det verte hans døe.
No er katten daue.
No er katten daue.
Skikka bod, skikka bod kringom alle hauga'.
Lat dei koma, lat dei koma, for no be katten daua!*

Farvel du Moder Norge

MEL: TRAD. SULDAL ETTER NILS BIRKENES (F. 1893).

TEKST: TRAD. SULDAL ETTER EIRIK BRÅTVEIT (F. 1914) (UTDRAG)

4. juli 1825 la det første emigrasjonsskipet «Restauration» ut frå kai i Stavanger og segla ei farefull ferd til New York. Dei neste hundre åra reiste 800.000 nordmenn frå moderlandet, mange tunge om hjartet men med håp om eit betre liv.

On July 4, 1825, the first emigrant ship set out from the pier in Stavanger and sailed to New York. During the century that followed, 800 000 Norwegians left their homeland, many with heavy hearts. In the immigrant milieu in America, Farvel du Moder Norge was long used side by side with the Norwegian national anthem.

*Farvel du Moder Norge, nu reiser jeg fra deg.
Jeg sier deg så mange takk for du oppfostret meg.
Du ble for knapp i kosten i mot din arbeidsflokk,
men dine lærde sønner dei gir du meir enn nok.*

*Og da jeg skulle reise fra fedreland og hjem,
da falt det mange tåre og hjertet stod i klem.
Jeg vendte meg på veien for engang til at se
de gamle kjente steder, det gamle lønnetre.*

*Kapteinen stod på dekket, maskinen var i gang.
Vi svingede med batten til de som stod på land.
Farvel da Moder Norge, farvel da Norges fjell,
jeg kommer nå visst aldri til å komme her igjen.*

*Jeg tenker på min fader, jeg tenker på min mor,
som ligger nu og sover igjen i Norges jord.*

*Farvel da Moder Norge, farvel da Norges fjell,
jeg kommer nå visst aldri til å komme her igjen.*

Kommer I Folk

MEL: TRAD. SULDAL ETTER MARTHÅ BRÅTVEIT (F. MEHUS, 1904).

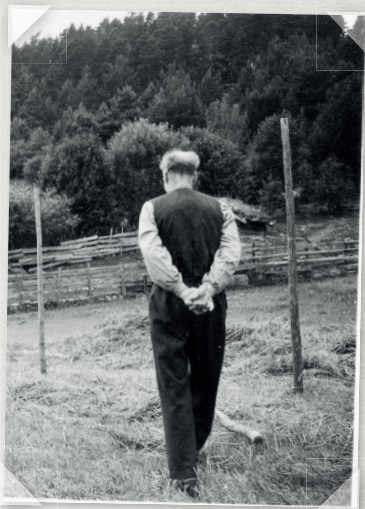
TEKST: PETTER DASS.

I ein hard kvardag var det mange som fann trøst i tanken på at «Ævigheds Rige» venta på dei. Dette er «Den Tolvte Sang om det ævige Liv» skriven av Petter Dass.

In a hard day-to-day life, it was a consolation for many to yearn for the kingdom of eternity.

*Kommer I Folk, I som sørgelig sidde,
I som i Verden saa meget maa lide,
Kommer, jeg vil Underretninger give
Hvor det med eder herefter skal blive,
Her er et Liv efter dette at vente,
Her er et andet, der bedre kand rente.*

*Spør du: hvad er da Ævigheds Rige?
Jeg dig det ikke tilfulde kand sige,
Det er de Ting, som Fornuften ey fatter,
Hvilke mand slet u-begribelig skatter,
Ingen blant Menniskens Slegter det kunde
Hverken med Sind eller Hierter begrunde.*

En ven jeg havde

MEL: TRAD. SULDAL ETTER ÅSMUND TVEITANE.

TEKST: TRAD. SULDAL ETTER ÅSMUND TVEITANE / TINDRA.

Den svikne sit att med alt anna enn gode ønskjer for sin falske venn: Ve dog for din sjel!

He had a beloved; she spoke sweetly with false words, and now he wishes her agony: Woe upon your soul!

*En ven jeg havde meg en tid som var meg hjertens tro.
Hun ville dog forlata meg, om det var meg imot.
Om eg oppleve ska den dag eg festar meg ei brud,
då skal min klage stilna av. Eg prisa vil min Gud.*

*Vår ungdomstid den rinder ben, alt som en strøm den går.
Jeg ønsker at den kom igjen i evighetens år.
For har vi kun et liv på jord, så kast det ikke bort
på ulykksalig kjærlighet som maler sjelen sort.*

*Hvorfør gav du meg ikke nei den første gang jeg kom?
Du gikk med meg så falsk en vei og bar deg fin og from.
Med søte ord du taled, at det må gå meg vel -
Min lykke ikke borte er, men ve dog for din sjel.*

Kor ska me hen

TRAD. SULDAL ETTER NILS MOE (F. 1904).

“Where shall we go in the winter? Our little feet are freezing.”

– A children’s song.

*Kor ska me hen te vinteren?
Fryse på våre små føter.
Ska me reisa te Kaanans land,
kjøpa sko av ein ballingmann?
Pisen slo på trommo.*

Tindra er:

Åshild Vetthus (song, klokkespel)

Jorun Marie Kvernberg (fele, hardingfele, song)

Irene Tillung (akkordeon, song)

Kor: Gullgutane

www.tindratrio.com

Produsent: Anders E. Røine

Opptaka av Tindra er gjort av Audun Strype / Strype Audio i Oslo 11.–15. januar 2011

Opptaka av Gullgutane er gjort av Kjetil Ullaland og Torleif Helvik / ABC-studio i Etne 12. februar 2011

Miks og master ved Audun Strype / Strype Audio

Illustrasjon, omslag: Morten Stoltz Vernegg

Design, omslag: Eva Karlsson

Strikk: Ingrid Vetthus

Omsetjing: Laura Ellestad

Desse songane er henta frå notesamlinga «Bergteken» (Ruth Anne Moen / Folkemusikkarkivet for Rogaland, Ryfylkemuseet): Li li låte, Letta lova lina, Litle blå bukkjen, Farvel du moder Norge, Katten daua, En sjømann god, Ho lito moro, Annemor mi jenta, Ro ro Håskjer.

Hjarteleg takk til Ruth Anne Moen og Folkemusikkarkivet for Rogaland, Gullgutane, Ingrid Vetthus, familien Kvernberg Dajani, Øyvind Espe, Mark Laurensen, Harald Lund, Lene Furuli, Frode Rolandsgard og Anders Røine i Talik.

Takk til familiane våre, Ryfylkemuseet og A.B.Wilse / Oslo Museum for utlån av bilete. Bileta er illustrasjonar og har ikkje tilknytning til kjeldene. Biletet av Tindra er teke av Ingvil Skeie Ljones.

Innspelinga er støtta av Norsk Kulturråd, Fond for utøvende kunstnere og Fond for Lyd og Bilde.

Booking: Solid Musikk AS v. Lene Furuli

Tel +47 99 16 07 41 www.solidmusikk.com booking@solidmusikk.com

